

Motion till riksdagen 2026/27:113

av Lili André (KD)

Havsöringen i Dalälven

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för fortsatt kompensationsutsättning av lax och havsöring i Älvkarleby till dess att naturlig reproduktion av livskraftiga bestånd har säkrats, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Fisket efter lax och havsöring i Älvkarleby är ett av landet mest klassiska sportfischen. Detta är en anrik kulturmiljö som förtjänar att få en framtid och fortsätta vara en viktig destination för fisketurism.

I över 70 år har lax och havsöring odlats för utsättning i Dalälven vid Fiskeriförsöksstationen vid Älvkarleby. Detta som kompensation för utrotning av naturlekande lax och öring då vattenkraften byggdes ut i älven. Under denna tid ansågs odling och utsättning av fisk vara en godtagbar form av kompensation för de skador som utbyggnaden orsakade. Som en av form av konstgjord andning bevarades samtidigt det sista genetiska materialet från den ursprungliga vilda laxen och havsöringen genom odlingsverksamheten.

Kompensationsutsättning av havsöring vid Fiskeriförsöksstationen i Älvkarleby har upphört på grund av bristande finansiering. Bakgrunden till att pengarna är slut är en komplicerad historia där många parter har varit inblandade.

Det är olyckligt att ingen aktör har tagit på sig huvudansvaret för att bevara Dalälvens havsöring. De kompensationsodlade bestånden har varit en viktig genetisk resurs vid framtida restaureringsåtgärder i de utbyggda vattendragen.

Vattenkraftens villkor i nedre Dalälven ska omprövas och förhoppningsvis kommer man då att kunna skapa fungerande fiskvandringsspassager i Dalälven. Konkreta resultat i form av färdiga fiskvägar i de naturliga strömmarna i bland annat Båtforsområdet ligger ännu långt fram i en osäker framtid. Den odlade havsöringen vid Fiskeriförsöks-

stationen kan utgöra en viktig komponent för att återetablera naturligt reproducerande havsöring.

Regeringen kan inte stillatigande se på när Dalälvens genetiskt viktiga fiskbestånd går förlorat på grund av bristande ansvarstagande från olika parter, utan det måste utredas ekonomiska och organisatoriska förutsättningar för fortsatt kompensations-utsättning av lax och havsöring i Älvkarleby till dess att naturlig reproduktion av livskraftiga bestånd har säkrats.

Lili André (KD)